

[Iver Poulsen.]

givet udtryk for den opfattelse, at enhedskommandoen bliver en tysk kommando, vil jeg gerne takke for og understrege den højtærede forsvarsministers klare redegørelse for, at enhedskommandoen ikke bliver en tysk kommando, men en NATO-kommando.

I anledning af de demonstrationer, der har fundet sted her uden for slottet, vil jeg gerne til slut sige, at når vi gennemfører enhedskommando, er det bl. a. også for at sikre befolkningens ret til at demonstrere imod den, for vi ser jo stadig afskrækkende eksempler på, hvordan den frihed, som det bliver NATOs opgave at værne om, bliver praktiseret i og fra østlandene.

Axel Sørensen: Da jeg ikke kan følge mit parti, det radikale venstre, i dets tilslutning til denne fælles- og enhedskommando, skal jeg ganske kort motivere min personlige stilling.

Som medlem af den radikale folketingsgruppe stemte jeg i 1949 imod, at Danmark indtrådte som medlem af Den nordatlantiske Union, med den begrundelse, at Danmark derved indtrådte i en for vort land risikofyldt alliance med alle dens følger. Efter Tysklands optagelse i NATO i oktober 1954 og den deraf følgende etablering af et militært samarbejde — hvor Danmark fra et nordisk samarbejde blev placeret i et militært samarbejde med Tyskland — synes jeg, at jeg må anse risikoen for en forøgelse af faren yderligere udvidet.

Det, der skal ske nu, er altså en ændring i administrativ retning, hvorved Danmark måske nok i den stab, der oprettes for enhedskommandoen, får flere repræsentanter, men der sker ikke en borteliminering af den fare, der er forbundet dermed. Jeg er derfor af den opfattelse, at de vestlige stater burde have løst Berlinkrisen, inden man bragte nyordningen frem til afgørelse for Danmarks vedkommende. Nu siger man, at fælleskommandoen træder først i kraft i det øjeblik, der indtræder krigstilstand. *(Der nedkastes sedler fra tilhørerpladserne).*

Formanden: Enhver uro på tilhørerpladserne vil medføre fjernelse af urostifterne. Hvis ikke det er tilstrækkeligt, bliver mødet lukket.

Axel Sørensen: Men der skal jo foretages nogle øvelser, efter at man er indgået i dette samarbejde med sydregionen, ellers ville et eventuelt militært samarbejde i tilfælde af krigstilstand jo ingen værdi have. Jeg er derfor af den opfattelse, at den sidste krigs begivenheder ikke er på så lang afstand, at den danske befolkning vil godtage større eller mindre troppekontingenter til militære øvelser her i landet fra Tysklands side. Den modstand, der også her i landet er opstået i efteråret mod de store atomsprængninger, har opfyldt danske borgeres sind i tusinder af hjem med en blanding af tvivl og frygt for fremtiden, og denne frygt fjernes ikke ved indgåelse af større fælles samarbejde, ved at f. eks. Tyskland får overladt atomvåben, der stilles til rådighed af vore vestlige atommagter, medens Danmark er imod at få atomvåben.

Man taler om samarbejde mellem nationerne; men er der nogen, der tror, at dette er den rette form for samarbejde, og at tiden dertil er inde nu, specielt med vort naboland Tyskland? Jeg tænker også på Danmarks samarbejde med Tyskland på begge sider af grænsen. På grund af Danmarks centrale beliggenhed bør vi ikke gå til sådanne beslutninger, der kan skabe os uoverstigelige vanskeligheder i fremtiden.

Det er sådanne ting, der har været medvirkende til, at jeg har truffet min beslutning efter bedste overbevisning. Danmark med sine 5 millioner mennesker ønsker efter min mening at leve sit eget nationale og kulturelle liv her i Norden under de vilkår, vi kan skabe os, og i god forståelse med andre lande i verden. Kun det giver os livsbetingelser og selvhævdelse. Historien fortæller os, at alliancer i militærmæssig henseende altid har givet os tab.

Med disse korte bemærkninger har jeg nævnt nogle af de bevæggrunde, der gør, at jeg ikke kan stemme for enhedskommandoen, men må gå imod.

Jens P. Jensen: Jeg vil begynde med at sige tak til den højtærede udenrigsminister og den højtærede forsvarsminister for de fyldige og saglige redegørelser vedrørende spørgsmålet om enhedskommandoen med mere. Jeg skal ikke forlænge debatten, men udtale, at der er ført forhandlinger